

OCÀS

Allà és on vaig entrar: la casa de la pols.

POEMA DE GILGAMESH

Tinc una casa nova. Dit així sembla que hi visqui o que hi hagi d'anar a viure aviat. Que l'acabi de comprar o de llogar. Res d'això. Hi ha més d'una manera de tenir cases. Jo tinc les cases que m'escullen, les que em volen perquè hi vagi a netejar.

És dilluns. Fa fred. Sempre hi fa fred, en aquesta habitació. La calefacció no funciona. Als peus del llit hi ha un radiador de ferro pintat amb una capa gruixuda de pintura de color marró. Als llocs on la pintura està escrostonada el ferro es veu oxidat. Ara fa tres anys, quan vaig llogar l'habitació, el radiador estava sempre tebi. Un dia es va refredar i ja no s'ha tornat a engegar. Es veu que el problema és de la caldera, que és vella. L'hauríem de fer arreglar però ningú hi vol posar diners.

Obro l'armari i agafo una samarreta, calces i mitjons. Ho fico tot dins de la bossa, on ja hi ha la tovallola. Cullo els texans de terra. Fa una setmana que

els porto, podrien aguantar-se drets. Al cul i als genolls, la tela és suau i està gastada. Me'ls poso i m'hi trobo. Aguantaran un dia més.

A la cuina no hi ha ningú. Engrunes sobre el marbre. La pica, buida. Una pila de plats nets damunt d'un drap, a tocar de la finestra. A fora hi ha un test amb un cactus cobert de gebre. Pateix. Si no fos per la torradora i els plats, podria obrir el batent i entrar-lo a dintre. Al vespre, quan torni, els plats ja no hi seran. I a l'altra banda de la finestra no hi haurà res. Només la foscor, que fa que no recordis.

Poso a bullir un pot amb aigua. Espero una eternitat. Quan comencen a pujar bombolletes apago el foc. Vesso l'aigua en una tassa, escaldo la bosseta de te. Un segon, dos segons, tres segons. Ara a dins, ara a fora. Infusiono la bosseta com si fos un pop, fins que l'aigua agafa el color del caramel. Hi desfaiç una cullerada de sucre i m'ho bec de pressa, a glops petits que cremen. Abans d'anar-me'n poso una mica de pinso al gat. Les boles de pinso cauen directament de la caixa al plat i tapen unes restes negres. Quan sent aquest soroll sol venir de seguida, encara que no tingui gana. Si no ve és que està amb algú, tancat en una habitació. Faiç un cop d'ull al sorral, que és al racó. Està ple de cagallons arre-

bossats però no tinc temps de treure'ls. Esbandeixo la tassa i la deixo cap per avall, amb els plats. Em cordo la jaqueta, comprovo que dugui els guants, agafo la bossa i les claus i me'n vaig.

Algú ha pixat al portal. Un home o un gos gros. És una pixarada tèrbola que regalima per la xapa i s'escampa vorera avall, seguint els reguerons marcats per les llambordes. Or líquid, penso. I em poso a riure sola. Camino a pas ràpid. L'aire glaçat és tot d'una peça i em costa fer-lo entrar als pulmons, lacera. M'he descuidat la gorra i no porto caputxa. Els cabells curts no abriguen gens, és com si fos calva. Em noto la closca llisa i dura, congelada. Camino i fumejo. De tant en tant pico de mans amb els guants posats i sona com si piqués coixins. Les muntanyes al fons, grises i quietes. El cel —quin cel!— net com el quars. Ha inspirat i és ple de llum. Està a punt d'alliberar-la.

Travesso carrers amb els semàfors en vermell. Hi ha pocs cotxes. La majoria van en direcció a l'autopista. Cotxes enormes, cars. Surten de portes de pàrquing que s'obren i es tanquen soles, amb un brunzit monòton que acaba amb un clic. Les cases al darrere, tranquil·les a l'empara dels murs i dels llorers. Trobo l'adreça sense problema. Ahir la vaig

buscar, i també el temps que trigaria a arribar-hi a peu. Mitja hora, deia. Hi he estat la meitat. És el que té de bo viure en una ciutat petita. Tot és a tocar. Les zones residencials a quinze minuts de les cases velles del call.

Les set menys deu. M'agrada ser puntual però no arribar abans d'hora i molestar. Em repenjo al mur, furgo a dins d'una butxaca i en trec una capseta de xiclets. És buida. La rebrego, em trec el guant i entaforo la mà a la butxaca. Toco un munt de xiclets que semblen pedretes. N'agafo un, el frego contra els texans i me'l poso a la boca. El fred l'ha endurit, costa de mastegar. Miro el cel, encara blanc però amb un trauc blau allà on s'ha enfonsat la llança del matí. Se m'acut que si el cel fes olor faria olor de menta i no seria blau sinó verd. A la casa de davant hi ha un gos petit que prova d'ensumar-me traient el cap entre els barrots. És obès i de pèl clar, amb una taca fosca al coll. He netejat taques semblants de catifes on s'hi ha vessat cafè. Anava a dir-me que és bufó quan fa un grunyit que acaba amb un lla-druc. Em borda fins que es cansa, no més d'un minut, i se'm queda mirant mentre panteixa, tan lleig.

Les set en punt. Escupo el xiclet i premo el timbre. Apareixo a la pantalla de l'interfon: una ombra

encongida i grisa amb un embalum a l'esquena. La viva imatge d'un lladre. Hi ofereixo la cara i anuncio el meu nom i la meva ocupació. Fa cent anys no m'haurien contractat ni com a majordoma ni com a serventa, me n'hauria mancat la circumspecció, certes maneres. Però soc aquí, una dona de fer feines desmanegada que treballa bé i que no cobra tant com les altres. Netejar no és la qüestió. Sé com fer que brilli la neteja. Als terres, als mobles, als vidres. Amb detalls. Amb intel·ligència. Netejo amb les mans i construeixo un món de netedat hospitalari. Un món amb essència de gerani i de mandarina. On un plec a la roba és tan definitiu com l'arranjament de la fruita al plat o l'equilibri entre les potes de taules i cadires. Endreço i netejo. Netejo i brunyeixo. Netejar és una forma de sostracció, i endreçar de disposició. Brunyir té a veure amb els braços, amb la força de la resolució concentrada als punys i als braços. Hi ha una llum especial que apareix al damunt de les superfícies, quan es brunyeixen. Una llum olivosa i seca, com la dels robins, la mena de resplendor que ens fa pensar en ànimes. Soc incapaç de creure que un bufet, per exemple, tingui res d'extraordinari, però soc prou hàbil per fer-ho creure. Escullo tres o quatre objectes de cada habitació.

Poden ser decoratius, funcionals o simplement andròmines sense importància. Tant li fa. Objectes d'aquells on un hi posa els ulls, una vitrina o un rellotge, o els que toques sense adonar-te'n, com una porta o una sabonera. I els brunyeixo. Si parlem d'acer, un drap xopat amb ginebra val més que una vareta. Si de marbre, bicarbonat, i el mateix per a la porcellana. La fusta estima els olis. El vidre i el cristall, el vinagre. La pell, qualsevol crema. Llustro, frego, poleixo. Dreta, asseguda i agenollada. Dono llum a cada cosa, i no és res que li llevi, sinó una gràcia que ofereixo. En acabat creo l'espai que cal al seu voltant perquè la llum s'hi escampi. Endreço, enretiro, recol·loco, tapo. Busco els centres del petit univers que és cada estança i els estableixo. Un sol gerro pot ser això, la referència a partir de la qual s'articulen una falsa llar de foc i dues butaques. Qualsevol que hi sigui a prop en rebrà la influència i sentirà que forma part d'un lloc complet, que hi encaixa. Encaixar és un sentiment que agrada. Fer que això passi i que em faci fins a cert punt necessària és l'únic poder que tinc. Quan enllesteixo la feina recullo els estris, els deso a la bossa, agafo els diners que ja tinc preparats al rebedor i marxo. Tanco de cop o tanco amb clau, depèn de cada casa. En

algunes, fins i tot, em demanen que activi l'alarma. Generalment treballo en cases i pisos buits, quan la gent és a la feina. M'encarrego que sigui així, no suporto que m'empaitin mentre trastejo. Selecciono la clientela: homes i dones sols, famílies atabalades. Gent que ha de confiar en algú, que vol arribar a casa cada vespre i trobar-se-la parada. Els llits planxats, la cuina i els lavabos perfectes. Els serveixo en safata la vida domèstica que desitgen. Amb el pas del temps m'he adonat que va bé sorprendre'ls. Un dia descobreixen que arreglo persianes, un altre que des-embosso aigüeres. No triguen a lliurar-me la bugada. Creuen que són afortunats i potser ho són, però en realitat no saben res de mi, de tot el que faig quan estic sola als seus habitatges. De tant en tant els porto un pot de mel i explico que és del poble de la meva mare. S'ho creuen. M'ho agraeixen i senten que soc com de la família, una mica menys que el gat o el gos, però necessària, al capdavant. D'una manera curiosa, algú estimable.